

B9-0280/2020

14.9.2020

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

Padėtis Rusijoje: Aleksejaus Navalno apnuodijimas
(2020/2777(RSP))

Sergey Lagodinsky, Heidi Hautala, Rasmus Andresen, Bronis Ropė, Anna Cavazzini, Hannah Neumann, Tineke Strik, Markéta Gregorová, Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Monika Vana, Sven Giegold, Jordi Solé, Francisco Guerreiro
Verts/ALE frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija „Padėtis Rusijoje: Aleksejaus Navalno apnuodijimas“
(2020/2777(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Rusijos ir dėl ES ir Rusijos santykių,
 - atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, Tarptautinę pilietinių ir politinių teisių paktą ir Europos Tarybos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,
 - atsižvelgdamas į JT Konvenciją dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo bei jo sunaikinimo,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. rugpjūčio 24 d. ir 2020 m. rugsėjo 2 d. Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai Josepo Borrellio pareiškimus dėl Aleksejaus Navalno apnuodijimo, taip pat į jo pareiškimą ES vardu 2020 m. rugsėjo 3 d.,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 8 d. JT vyriausiosios žmogaus teisių komisarės Michelle Bachelet pareiškimą, kuriame ji ragina atlikti nepriklausomą Aleksejaus Navalno apnuodijimo tyrimą,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 8 d. Didžiojo septyneto valstybių užsienio reikalų ministrų pareiškimą dėl Aleksejaus Navalno apnuodijimo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Aleksejus Navalnas, veikdamas kaip su korupcija kovojantis teisininkas, tinklaraštininkas ir aktyvistas, atskleidė daug korupcijos atvejų, susijusių su verslo įmonėmis ir rusų politikais, vadovavo keletui viešųjų protestų visoje Rusijoje ir tapo vienu iš nedaugelio sėkmingų Rusijos opozicijos lyderių; kadangi prieš tai jis buvo sulaikytas, suimtas ir nuteistas, taip mėginant nutraukti jo politinę ir visuomeninę veiklą; kadangi Europos Žmogaus Teisių Teismas paskelbė, kad nemažai šių procedūrų buvo įvykdytos piktnaudžiaujant ir pažeidžiant teisingo bylos nagrinėjimo principą; kadangi 2017 m., panaudojant medicininę dezinfekavimo priemonę, buvo įvykdytas fizinis išpuolis prieš Aleksejų Navalną ir dėl to šis asmuo beveik apako, o 2019 m., jam esant sulaikymo įstaigoje, jis buvo galimai apnuodytas; kadangi nei vieno šių atvejų nusikaltimų vykdytojais nebuvo patraukti baudžiamojon atsakomybėn;
- B. kadangi 2020 m. rugpjūčio 20 d. per skrydį iš Tomsko į Maskvą Aleksejus Navalnas prarado sąmonę ir jam dviem savaitėms buvo sukelta dirbtinė koma, taip siekiant sumažinti didelę grėsmę jo gyvybei; kadangi rugpjūčio 22 d. Aleksejus Navalnas buvo pervežtas į ligoninę „Charité“ Berlyne;
- C. kadangi 2020 m. rugsėjo 2 d. Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad Vokietijos karinei laboratorijai atlikus klinikinius ir toksikologinius tyrimus paaiškėjo, jog Aleksejus

Navalnas buvo apnuodytas „Novičiok“ grupės nervus paralyžiuojančia medžiaga;

- D. kadangi Rusijos gydytojai pirmieji gydė Aleksejų Navalną dėl apnuodijimo ir vėliau teigė, kad šio asmens kūne nebuvo rasta jokių nuodų pėdsakų, ir mėgino sukliudyti jį išvežti iš šalies ir kadangi Rusijos valdžios institucijos neigia esančios kaip nors susijusios su šiuo incidentu;
- E. kadangi tokios nervus paralyžiuojančios medžiagos, kaip „Novičiok“, yra itin sudėtingos medžiagos, kurios veikia lėtai, yra itin sudėtingos ir labai sunkiai gaunamos, tam reikia specialių laboratorijų, ir žinoma, kad jas kūrė Sovietų Sąjunga, o vėliau plėtojo Rusija; kadangi Cheminio ginklo uždraudimo organizacija šią medžiagą įtraukė į draudžiamų cheminių medžiagų sąrašą;
- F. kadangi per pastaruosius du dešimtmečius pačioje Rusijoje arba užsienio valstybėse būta nemažai režimo oponentų ir nepriklausomų žurnalistų nuodijimo atvejų arba buvo kitaip kėsintasi juos nužudyti arba mėginta tai padaryti, tarp tokių veiksmų aukų yra Ana Politkovskaja, Aleksandras Litvinenko, Sergejus Skripalis, Borisas Nemcovas, Piotras Verzilovas ir Vladimiras Kara-Murza;
- G. kadangi žmogaus teisių ir teisinės valstybės principo laikymosi padėtis Rusijoje ir toliau blogėja, valdžios institucijoms sistemingai stengiantis nutildyti žodžio laisvę, apriboti susirinkimų laisvę, trukdyti opozicijos veiklai, griebtis represijų dėl bet kokios veiklos, kuria siekiama atskleisti korupciją, ir nuslopinti Rusijos pilietinės visuomenės veiklą;
- H. kadangi tokį visuomeninio nepritario užgniaužimą sustiprina policijos ir saugumo pajėgų nebaudžiamumas ir teismų nenoras baudžiamojon atsakomybėn traukti tikrųjų šių nusikaltimų vykdytojų;
- I. kadangi opozicijos atstovai sistemingai patiria vyriausybės arba vyriausybę palaikančios žiniasklaidos žodinių išpuolių, *ad hominem* kampanijų ir nužmoginančio puolimo;
- J. kadangi teisė į minties ir žodžio laisvę, teisė jungtis į asociacijas ir teisė laisvai rinktis į taikius susirinkimus yra įtvirtintos Rusijos Federacijos Konstitucijoje;
- K. kadangi Rusijos Federacija yra pasirašiusi Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir Europos žmogaus teisių konvenciją, ji taip pat yra Europos Tarybos narė, taigi, įsipareigojo laikytis tarptautinių standartų ir principų, kuriais reglamentuojama teisinė valstybė ir žmogaus teisės bei pagrindinės laisvės;
- L. kadangi šie principai yra esminiai atsparios ir pliuralistinės visuomenės ramsčiai; kadangi laisvas ir nepriklausomas opozicijos, pilietinės visuomenės organizacijų ir žiniasklaidos darbas yra demokratinės visuomenės, pagrįstos teisinės valstybės principo laikymusi, pamatas;
- M. kadangi Parlamentas daug kartų pareiškė esąs susirūpinęs dėl demokratijos padėties Rusijoje, dėl to, kad sistemingai nesilaikoma teisinės valstybės principo ir nepaisoma pagrindinių teisių ir principų, taip pat dėl mažėjančios erdvės nepriklausomiems nepritariamą reiškiantiems veikėjams Rusijoje;
- N. kadangi Parlamentas padarė oficialią išvadą, kad Rusijos nebegalima laikyti strategine

partnerė, taip pat atsižvelgiant į šios šalies antagonistinę užsienio politiką, įskaitant karines intervencijas ir neteisėtą trečiųjų šalių teritorijų okupaciją;

1. Rusijos labiausiai žinomam opozicijos veikėjui Aleksejui Navalnui nuoširdžiai linki greitai ir visiškai pasveikti;
2. griežtai smerkia pasikėsinimą nužudyti Aleksejų Navalną, taip pat cheminių ginklų naudojimą, nes tai yra sunkus tarptautinės teisės ir tarptautinių žmogaus teisių standartų pažeidimas;
3. pareiškia, kad yra solidarūs su Rusijos demokratinėmis jėgomis, pasiryžusioms kurti atvirą ir laisvą visuomenę, taip pat pareiškia, kad remia visus asmenis ir organizacijas, nukentėjusius nuo išpuolių ir represijų;
4. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį ir Tarybai pirmininkaujančios Vokietijos atstovus, siekiant atlikti tarptautinį Aleksejaus Navalno apnuodijimo tyrimą, bendradarbiauti su Cheminio ginklo uždraudimo organizacija, Jungtinėmis Tautomis ir Europos Taryba; primygtinai ragina Rusijos valdžios institucijas skaidriai ir nešališkai visapusiškai bendradarbiauti su tarptautiniais veikėjais ir patraukti atsakomybėn nusikaltimo vykdytojus;
5. primygtinai ragina Rusijos valdžios institucijas liautis persekioti ir bauginti opozicijos, pilietinės visuomenės, žiniasklaidos atstovus, žmogaus teisių gynėjus ir kitus aktyvistus ir rengti prieš juos išpuolius, vietoj to suteikti Rusijos žmonėms galimybę naudotis pagrindinėmis laisvėmis ir užsiimti teisėta politine ir pilietinės visuomenės veikla; smerkia Rusijos valdžios institucijų nenorą apsaugoti šiuos veikėjus nuo išpuolių, persekiojimo ir bauginimo, taip pat nenorą nešališkai tirti prieš šiuos asmenis surengtus išpuolius;
6. ragina Rusijos vyriausybę ir Valstybės Dūmą, siekiant sudaryti geresnes sąlygas pliuralizmui ir laisviems ir sąžiningiems rinkimams, vykdomiems laikantis tarptautinių standartų, taip pat siekiant sudaryti vienodas veiklos sąlygas opozicijos kandidatams, persvarstyti rinkimų teisės nuostatas ir teisės aktus dėl užsienio agentų ir nepageidaujamų organizacijų;
7. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį ir Tarybą parengti naują strategiją dėl ES santykių su Rusija; mano, kad bet kokioje tokioje strategijoje reikia labiau remti pilietinės visuomenės organizacijas, Rusijoje populiariausias demokratines vertybes, teisinės valstybės principo laikymąsi, pagrindines laisves ir žmogaus teises, įskaitant Aleksejaus Navalno kovos su korupcija fondą, ir stiprinti asmeninius kontaktus su Rusijos piliečiais;
8. prašo Tarybos ir Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio kuo skubiau nustatyti tikslinę ES sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus skyrimo tvarką, kurią būtų galima taikyti asmenims arba subjektams, kurie, kaip nustatyta, sunkiai pažeidinėja žmogaus teises ar pagrindines laisves, ypač už represijas pilietinės visuomenės, opozicijos aktyvistams ir žurnalistams; primygtinai ragina įdiegti tokią sankcijų skyrimo mechanizmą, kuris leistų, remiantis Aleksejaus Navalno kovos su korupcija fondo turima informacija, paimti ir išaldyti korumpuotų asmenų turimą turtą Europoje; mano, kad tokias sankcijas reikėtų skirti ir Rusijos vyriausybei ir vyriausybei

palaikančios žiniasklaidos propagandistams, aktyviai padedantiems skleisti dezinformaciją ir neapykantos retoriką apie Rusijos opoziciją;

9. primygtinai ragina ES institucijas ir visas valstybes nares sustabdyti dujotiekio „Nord Stream II“ baigiamuosius statybos darbus, taip siekiant užkirsti kelią Europos priklausomybės nuo Rusijos energijos šaltinių padidėjimo ir neleidžiant Rusijai iš tokio energijos eksporto į ES turtingėti ir finansuoti savo agresyvios užsienio politikos ir karinių intervencijų; ragina sistemingai peržiūrėti panašius dvišalius projektus ES, kurie pažeidžia solidarumo principą, remia korupciją ar padeda pažeidinėti žmogaus teises;
10. ragina ES toliau skatinti Rusiją panaikinti arba iš dalies pakeisti visus įstatymus, kurie neatitinka tarptautinių standartų; ragina Rusiją išlaikyti tokių tarptautinių normų viršenybę, kaip nustatyta Rusijos Konstitucijos 4 skirsnio 15 straipsnio nuostatose dėl padėties nebloginimo, ir netaikyti neteisėtai priimtų paskutinių Rusijos Konstitucijos pataisų, kuriomis įtvirtinamos priešingos nuostatos; pabrėžia, kad bet kokį dialogą su Rusija reikia grįsti tarptautinės teisės laikymusi;
11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui, taip pat Rusijos Federacijos Prezidentui, vyriausybei ir Valstybės Dūmai.